

Straatnieuws #11

AUGUSTUS 2016 > UITERSTE VERKOOPDATUM: 31 AUGUSTUS 2016 > JAARGANG 21 > VASTE VERKOOPPRIJS: € 2,- (WAARVAN € 0,65 NAAR DE VERKOPER)

DE STRAATKRANT
VOOR DEN HAAG
EN ROTTERDAM

Beau Schneider

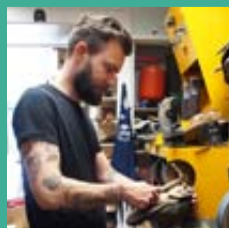
'Ik moet
nog zoveel
leren'

KEURMERK
straat
krant

Toerist in
eigen stad

pag 7

Versleten
schoenen blinken
als nieuw

pag 9

€ 2,-

Maatjes gezocht voor winkelen, wandelen of koffiedrinken

Aandacht en persoonlijk contact doen iedereen goed. En juist mensen bij wie het niet altijd op rolletjes loopt. We zoeken daarom maatjes voor mensen die zelfstandig wonen met begeleiding van het Leger des Heils. Interesse? Bel 070-3115545 of mail j.wagener@legerdesheils.nl.

www.legerdesheilsdenhaag.nl doen wat we geloven

> Van de redactie

Het is zomer in ons Haagje. U zult misschien merken dat uw vaste verkoper bij de supermarkt een poosje van zijn standplaats is. Sommige van hen zoeken in de zomerperiode familie in het buitenland op. Dat kan dankzij uw trouwe aankoop van deze krant. Fijn dat deze Straatnieuws u toch heeft bereikt, want onze redacteurs hebben voor deze editie weer hun best gedaan. Zij hebben schitterende reportages gemaakt, foto's geschoten, interviews afgenomen en de hoofden gebroken over sterke columns. Van een nieuwsluwe zomer, de komkommertijd, hebben we dan ook geen last. Keer op keer worden we ruw wakker geschud met zwaar nieuws. Soms zo ellendig dat we het liefst even de tv uitzetten, de krant wegleggen en de smartphone op stil zetten. Rotterdams columnist Beke Olyrhook weet soms niet wat ze met alle informatie aanmoet. Acteur Beau Schneider volgt het nieuws wel en deelt met ons zijn mening over de vluchtelingencrisis. Een tipje van de sluier: Beau steekt niets onder stoelen of banken. Veel leesplezier!

Djenna Perreijn

> colofon

Straatnieuws wordt verkocht en mede gemaakt door dak- en thuislozen in Den Haag, Rijswijk, Rotterdam, Leidschendam-Voorburg, Westland, Delft, Gouda, Zoetermeer, Wassenaar en de Bollenstreek.

De verkopers kopen de krant in voor € 1,35 en verkopen hem op straat voor € 2,-. Het verschil is een bijdrage in hun levensonderhoud. U herkent de Straatnieuwsverkoper aan de witte pas en het (niet verplichte) rode hesje.

Donaties IBAN NL90INGB0007544612.
t.n.v. Stichting Haags Straatnieuws, Den Haag.

Oplage 7000

Adres Redactie Straatnieuws
Riviermarkt 5, 2513 AM Den Haag
070 363 1821
Email redactie@haagsstraatnieuws.nl
Website Straatnieuws:
www.haagsstraatnieuws.nl
www.rotterdamsstraatnieuws.nl
Advertenties en distributie 070 363 1821

Coördinator Rotterdam
Myra Benard: 06 4744 0680
E straatnieuwsrotterdam@gmail.com

Coördinatoren Den Haag
Judith Eykelenboom: 06 2812 6950
E coordinatorstraatnieuws@gmail.com

Hoofdredacteur Djenna Perreijn
Medewerkers aan dit nummer Beke Olyrhook, Bertus Gerssen, Bianca Hiemcke Schriek, Eveline van Egdom, Frank Suyker, Jeroen Funke, Kim Meeuwissen, Lex Veldhoen, Marieke Bolle, Mariëtte Storm, Paul Waayers, Tanya van der Spek.

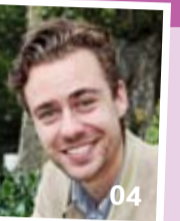
Coverfoto Bertus Gerssen
Ontwerp Marieke de Roo
Opmaak Henk de Rooij
Druk De Persgroep Nederland Duivendrecht

Editie 12 verschijnt op donderdag 1 september 2016.

04 INTERVIEW BEAU SCHNEIDER

Een bevlogen acteur met een verademend relativeringsvermogen. Schneider vertelt over zijn ambities in het theater, jeugd en Goede Tijden Slechte Tijden.

07 REPORTAGE PLATFORM CITÉE

Straatnieuws ging mee op pad met één van de activiteiten van Citée. Dankzij het platform weten ook nieuwe Hagenaars wat er te beleven is in de stad, en zijn ze nooit alleen.

08 ROTTERDAMSE ERVARINGEN BEKE

Beke kijkt al tijden niet meer naar het nieuws en krijgt buikpijn bij het openslaan van een krant.

09 INTERVIEW SCHOENMAKERIJ WOUTER

De hakken van de schoenen van dakloze Mohammed waren zó versleten, meer versleten kan haast niet. Schoenmaker Wouter van de Weetering gaf hem korting, nu blinken ze als nieuw.

10 TIJDSBEELD

Het Wachtje aan het Rijswijkseplein was oorspronkelijk een accijnshuis om invoerrechten te betalen. In de afgelopen twee decennia heeft het markante gebouw veel functies gehad.

12 COLUMN MARIEKE BOLLE

Hoe komt het toch dat een binnenlands Turks probleem zo wordt geëxporteerd naar een land als Nederland?

12 PROZA

Na de vlucht

14 REPORTAGE TUINDORPEN

De laatste aflevering over tuindorpen, dit keer in Den Haag: Duindorp en de Haagse vorm van sociale woningbouw, hofjes.

16 BEELDVERHAAL DE VORK

17 CRYPTOVILLE PUZZEL EN WIN

Puzzel mee en win het boek *De verborgen stad* van Botine Koopmans.

18 UIT AGENDA EN VOORDELIGE TIPS

Jazz in de Gracht in Den Haag en Rotterdam Zomerkade

20 STRIP KAASHELD EN POEPHOOFD

GTST acteur Beau Schneider

> Een zwemgrage Labrador zal gelijk het water induiken als ie een vijver ontwaart. Dezelfde Pavlov-reactie heeft Beau Schneider richting de spreekwoordelijke vijvers: theater, televisie, film en toneel. En dat is niet zo gek als je het theater-DNA van zijn vader, Eric Schneider en zijn moeder Will van Kralingen in je botten, vezels en mentale huishouding hebt. Toch is de zoon zijn van geen garantie op vanzelfsprekend succes. Iedere millimeter ervaring zal bevochten moeten worden, waarbij ook het fenomeen geluk vaak even een handje moet toesteken. En dat geluk kwam onder andere door zijn rol in GTST.

'Nou, misschien komt het nog wel goed met Beau'

Beau: "Eric en Will hebben mij dan ook nooit gepusht. Ze hebben altijd tegen mij gezegd: Beau, als je het leuk vindt, dan moet je het zeker proberen, maar het is een keihard vak en het gaat zeker niet altijd zoals jij wilt. En daar hebben ze natuurlijk gelijk in, er zijn zo verschrikkelijk veel acteurs. Voldoende werk in het vak vinden, zodat je daarvan een gezin kan onderhouden, is natuurlijk niet voor elke acteur weggelegd."

Beau: "Als Haags jochie begon ik natuurlijk bij jeugdtheater Rabarber, waarbij mijn ouders bij iedere voorstelling aanwezig waren. Uiteindelijk kwam ik terecht op de toneelschool in Amsterdam. Ook daar veel stukken gespeeld. Maar ik denk dat mijn ouders bij mijn afstudeervoorstelling op die toneelschool pas zijn gaan geloven van: 'Nou, misschien komt het nog wel goed met Beau.'"

Tijdens zijn afstudeerperiode aan de toneelschool kreeg Schneider de rol van Tim Loderus, waarmee een jeugdswens in vervulling ging. Op 17-jarige leeftijd auditeerde hij bij de makers van GTST

Landelijke bekendheid verwierf de acteur Beau Schneider als Tim Loderus in soapserie Goede Tijden Slechte Tijden. Maar Beau Schneider heeft een theatertechnische gulzigheid. Inmiddels is hij ook in klassieke stukken te zien en in films. Schneider; een bevlogen acteur met een verademend relativiseringsvermogen.

Tekst: Paul Waayers Foto's: Bertus Gerssen

"Ik moet nog zoveel leren!"

al voor de rol van Fos Fischer en op 20-jarige leeftijd voor de rol van Dex Huigens.

Beau: "Iedere keer kwam ik tot de laatste auditieronde en iedere keer haalde ik het niet. Zeker op die leeftijd is dan de frustratie enorm groot. Toen ik op mijn 24e de rol kreeg van Tim Loderus was dat heel mooi, want ik wilde het ook voor dat jongetje die het toen twee keer niet redde. Hoewel ik nog op de Toneelschool zat, greep ik deze GTST-rol met beide handen aan. Want het is: a) direct werk dus ik word betaald voor hetgeen ik leuk vind en b) in deze dagelijkse serie kon ik ongevoelig veel vliegers maken. Je kan elke dag spelen en dat is wat je wilt als acteur. Door mijn medestudenten werd ik daar best wel een beetje vreemd op aangekeken, want het is toch een beetje taboe om van de toneelschool hop op de commerciële soapwereld in te springen. Maar ik heb daar nooit ook maar één dag spijt van gehad."

Persoonlijk leed

De scheidslijn tussen succes en verdriet is ragfijn gelijk een spinnenweb, zo bleek in 2012, het jaar dat Beau aanmonsterde op zijn geliefde GTST. Want in datzelfde jaar overleed zijn moeder Will van Kralingen. Een enorm verlies, maar ook hier bracht de veerkracht van theater verwerking en uitkomst. En wel in het stuk Levenslang Theater, waar Beau voor het eerst samen met zijn vader in acteerde. En waar zijn oudere broer Olivier de PR verzorgde. Maar minstens even belangrijk; een stuk waar uitgerekend Will van Kralingen zich voor ingezet heeft dat juist vader en zoon dit zouden spelen. En dat gebeurde dan ook in 2013, één jaar na de dood van Van Kralingen.

Beau: "Ik ben zo blij dat we dit stuk 35 keer hebben kunnen spelen. Niet alleen voor ons maar ook ter nagedachtenis aan mijn moeder. Kijk, we speelden ook in schouwburgen waar mijn moeder had gestaan. We zaten in kleedkamers in de wetenschap dat mijn moeder daar heel vaak in diezelfde kleedkamers heeft gezeten. Dat voelde enorm goed. Alsof de cirkel na haar overlijden was gesloten. Daarnaast was het mooie dat mijn vader en ik tijdens die voorstellingen enorm veel van elkaar geleerd hebben. Mijn vader is echt old school. Hij duikt helemaal alle teksten in, analyseert die hele voorstelling tot op het bot. Die werkwijze en de inzichten die dat over een voorstelling geeft, vond ik heel leerzaam. En vooral ook om met hem te praten over de taal en de

betekenis ervan om vervolgens daar de oude beproefde toneeltechnieken op los te laten. Andersom zegt hij dat hij weer van mij leerde, namelijk de spontaneïteit van de jeugd. Ik vind het bijvoorbeeld heel leuk om met die doordachte teksten het toneel op te gaan, ze eruit te knallen en te kijken welke reacties er in de zaal ontstaan. Die combinatie van zijn enorme ervaring en mijn soms onbezonnen spontaneïteit was tijdens die serie voorstellingen heel leuk voor ons allebei. En wat de dood van mijn moeder betreft; natuurlijk had ik daar heel veel verdriet van. Maar het heeft me ook sterker gemaakt. Een stuk volwassener. Ik moest meer op mijn eigen benen gaan staan. En er kwam met haar dood qua spel ook een nieuwe bron bij. Ik was een levenservaring rijk. En daar kan ik, ook wat mijn spel betreft, qua doorleefdheid iets mee. Maar ik ben nog jong, dus ik moet nog ontzettend veel leren."

Maatschappelijk kanon

Ondanks zijn 28 jaar is het CV van Schneider veelzijdig te noemen. Naast GTST speelde hij onder andere in films als Code M (2015), Oorlogsgeheimen (2013) en Radeloos (2008). In het theater was hij onder andere te zien in Baantjer (2015), The Normal Heart (2014) en Levenslang Theater (2013).

'Vluchtelingen worden niet meer als mensen gezien, maar als afval'

Dat CV wordt binnenkort uitgebreid met zowel de film Meesterspion (première op het Filmfestival Utrecht op 24 september) en de theatervoorstelling Eyes Wide Shut, naar het boek van Stanley Kubrick (première Cultura Nova Festival Heerlen op 27 augustus).

Maar het podium kan meer zijn dan een plek voor schone podiumkunsten alleen. Het kan ook dienen als mentaal maatschappelijk kanon. Zoals het stuk De Ondergang van acteur Joeri Vos over de bankencrisis. En als het aan Beau ligt

zou een maatschappijkritisch stuk van zijn hand gaan over de vluchtelingen-crisis. Als hij daarover los gaat, staat de 'gevoelskabel' van zijn hart naar zijn stembanden al snel roodgloeiend.

Beau: "Ik vind het echt vreselijk hoe er nu over vluchtelingen gesproken wordt. Echt stuitend. Die groep hele domme Nederlanders die alles wat er buitenlands uitziet gelijk af serveert als een notoire verkrachter. Te walgelijk voor woorden! Die vluchtelingen worden niet meer als mensen gezien, maar als afval. Daar moet zoveel mogelijk theater over

gemaakt worden, om te laten zien waar een dergelijke domme racistische mentaliteit altijd toe leidt. Waarin we laten zien dat dit verdrietige mensen zijn die ontsnapt aan een verschrikkelijk regime. Of aan een afgrijselijke oorlog. Die mensen vluchten echt niet voor hun lol! Die moeten we met open armen ontvangen. Want draai het nou eens om. Stel dat wij weg moeten vluchten omdat in Nederland iets verschrikkelijks gebeurt. Dan wil ik die domme rechtse Nederlanders nog wel eens horen, hoor!"

onderdeel van de Kessler Stichting

biedt uitkomst

Bereik in de Wijk is er voor mensen die professionele hulp nodig hebben om zelfstandig te kunnen (blijven) wonen. Door een combinatie van problemen is het soms lastig om op eigen kracht oplossingen te vinden. Via een sociale wijkzorgteam of een andere verwijzer (bijvoorbeeld justitie, woningcorporatie e.d.) kunt u ons inschakelen voor ondersteuning en advies.

We werken preventief om huisuitzetting te voorkomen en bieden nazorg om bijvoorbeeld bij het verlaten van een instelling weer op te starten en een terugval te voorkomen.

Ons team is deskundig op veel gebieden, zoals psychiatrie, financiën, forensische zorg en LVB. Bereik in de Wijk kan passend advies/ondersteuning geven.

Meer weten?

Neem een kijkje op www.bereikindewijk.nl of bel tijdens kantooruren naar 070-8 500 588.

Den HaagFM.nl

<p>Maandag t/m vrijdag</p> <p>07.00 uur Haagse Ochtendradio met Justin Verkijk</p> <p>10.00 uur De Haagse Hartslag actualiteiten</p> <p>15.00 uur Hou je Haags! met Jordy Meyster</p> <p>18.00 uur Vandaag in Den Haag nieuwsoverzicht</p> <p>19.00 uur Haagse Avondradio</p> <p>21.00 uur ma Stork on Air Haagse popmuziek</p> <p>di Het Woordenrijk poëzie</p> <p>Dutchbuzz (vanaf 22.00 uur) voor expats</p> <p>wo De Blauwe Ooievaar Haagse gezelligheid</p> <p>do Young Agga jongerenprogramma</p> <p>vr Nonstop muziek</p> <p>23.00 uur Tonka underground radio</p>	<p>Zaterdag</p> <p>07.00 uur Haagse Wekkerradio</p> <p>10.00 uur Nieuwslicht nieuws en achtergronden</p> <p>12.00 uur Den Haag FM Top 30</p> <p>14.00 uur Sportsignaal</p> <p>18.00 uur Haagse Avondradio</p> <p>21.00 uur Royal Dance Grooves</p> <p>23.00 uur De Start van de Nacht met Henk Bres</p> <p>Zondag</p> <p>07.00 uur Haagse Wekkerradio</p> <p>10.00 uur Kunstlicht kunst en cultuur</p> <p>12.00 uur Club Fatale voor en door meiden</p> <p>14.00 uur Sportsignaal</p> <p>18.00 uur Haagse Avondradio</p> <p>21.00 uur De Nieuwe Van Nierop nieuwe muziek</p> <p>22.00 uur Mediamix communicatie en wetenschap</p> <p>23.00 uur Tonka</p>
--	---

Jouw 100% Haagse stadsradio op 92.0 FM

Straatnieuws

Het Straatnieuws zoekt sponsors!

Straatnieuws is dé straatkrant van Den Haag en Rotterdam: een eigenzinnige, betrokken krant die wordt verkocht bij supermarkten, winkels en stations door in totaal bijna 150 dak- of thuislozen. Zij verdienen daarmee een kleine maar welkome aanvulling op hun bescheiden inkomen. En daarnaast hebben zij een zinvolle dagbesteding en maken deel uit van de maatschappij. De krant wordt volledig subsidievrij en deels met vrijwilligers gemaakt. Wel zoekt

Straatnieuws sponsors: organisaties en bedrijven die betrokken zijn bij de krant én bij wat leeft in de stad. Zij krijgen een flinke korting op advertenties en advertorials en een eervolle en dankbare vermelding op onze sponsorpagina.

Interesse? Neem contact op met de redactie van *Straatnieuws* via redactie@haagsstraatnieuws.nl en uw logo kan in de volgende editie van de krant al op de sponsorpagina staan.

Doneren kan natuurlijk ook!
IBAN NL90INGB0007544612 t.n.v. Stichting Haags Straatnieuws, Den Haag.

Snel thuis in Den Haag

Thuis op de bank in Den Haag vroeg Pascal van der Straten zich tien jaar geleden nog vaak af wat hij die avond zou gaan doen. Terwijl er zoveel leuke dingen in Den Haag te doen zijn; als je maar weet waar je moet zijn. Drie jaar geleden bedacht hij de oplossing: Platform Citée brengt mensen samen en laat hen toerist in eigen stad zijn. Tekst: Djenna Perreijn Foto's: Citée

'Ik wou dat een platform als Citée bestond toen ik hierkwam wonen'

Leuke plekjes

Na twee uur zoeken moet de groep de zoektocht inderdaad opgeven. Het avondschemer valt over de duinen en nieuwe regenwolken pakken zich samen. De groep neemt afscheid van elkaar. "Ik vond het onwijs spannend, ook al hebben we de koeien uiteindelijk

niet gezien. Het voelde een beetje als vroeger, op speurtocht tijdens schoolreisje," zegt deelnemster Evelien. "Ik ga vaker mee met de activiteiten in Den Haag. Ik ben hier een paar jaar geleden komen wonen en dit is een goede manier om de stad én mensen te leren kennen. Het is precies wat Pascal van der Straten wil bereiken met zijn platform. "Vanavond hadden we één stelletje in de groep en twee vriendinnen, verder kende niemand elkaar. Toch hebben mensen veel met elkaar gekletst en gelachen." Pascal herkent hun behoefte om nieuwe mensen te ontmoeten. "In Utrecht had ik een druk sociaal leven. Eenmaal verhuisd naar Den Haag, tien jaar geleden, ging ik elk weekend op en neer om mijn vrienden op te zoeken. Maar doordeweeks vroeg ik me 's avonds na werk af wat ik in Den Haag kon doen, en vooral met wie. Ik kende hier niemand en Den Haag bleek voor jonge werkenden niet zo toegankelijk te zijn als ik dacht; je moet echt de leuke plekjes weten. Ik wou dat mensen op pad gaan met een groep wildvreemden. Daarom houden we borrels voor nieuwe leden. Iedereen is nieuw en zit in hetzelfde schuitje, dus je moet elkaar wel benaderen. Als ze elkaar een aantal keer tijdens activiteiten hebben gezien, vragen leden al gauw of ze er volgende week ook bij zijn. Zo rollen mensen er gemakkelijk in. Zo hoop ik dat mensen zich gauw thuis voelen in Den Haag."

Toerist

Het platform groeit iedere dag. Zeshonderd Hagenaars hebben een abonnement afgesloten. "Zij kunnen voor een paar euro per maand onbeperkt deelnemen aan activiteiten. Zonder abonnement kunnen mensen ook af en toe aanhaken. Dat is geschikt

'Sommige dingen doe je gewoon niet alleen. Zoals een nieuwjaarsduik'

voor mensen die al langer in Den Haag wonen, maar bijvoorbeeld nog nooit het Vredespaleis van binnen hebben gezien. Of die mee willen doen aan de Nieuwjaarsduik, maar niemand zo gek krijgen om mee te gaan. We brengen mensen samen die toerist willen zijn in eigen stad. Zeker 75 procent van onze abonnees is vrijgezel. De meesten zijn nieuw in de stad. Het zijn vaak extraverte mensen die erop uit willen. Die bijvoorbeeld graag stappen op zaterdagavond, maar waarvan de vrienden thuiszitten met baby's en zonder oppas. De samenstelling is per activiteit natuurlijk heel verschillend, op een duinwandeling zondagochtend komt heel ander publiek af dan een discoavond op

Pascal van der Straten

'Ik weet het niet en ik wil het niet weten'

Mondjesmaat weet ik wat er in de wereld gebeurt. Al lang geleden ben ik gestopt met nieuws kijken of kranten lezen. Via via krijg je de grote hoofdlijnen mee en van die hoofdlijnen wordt een mens al niet vrolijk.

auteur Beke Olyrhook foto Djenna Perreijn

> Bij de tandarts vanochtend lonkte de Volkskrant, ik liet me verleiden en al na 3 pagina's had ik er buikpijn van. Een vader die zijn kind en vrouw had vermoord, een aanslag in München, een in Nederland wonende Turkse dame die bedreigd werd. Ik weet oprecht niet wat ik met die informatie moet. Maar Beke, het is toch belangrijk om te weten wat er in de wereld om je heen gebeurt, je steekt je kop in het zand, het is naïef! Dat zal best, maar het buitensluiten van al deze gegevens maakt me tegelij-

kertijd een toleranter mens. Hoe meer ik binnenkrijg over gevaar in wat vorm dan ook, hoe angstiger en wantrouwer ik word naar mijn omgeving. Niets is objectief, de media niet, wijzelf niet. Dus hoe dan ook wordt wat ik lees en zie gekleurd door degene die het met me deelt en hoe graag ik ook wil geloven dat ik bewust kies in wat ik denk en voel, als ik tien keer hetzelfde plaatje krijg met een waarschuwing, dan is het moeilijk om bij nummer 11 te zeggen ik ga er zonder vooroordeel in.

Preventief

In de vorige editie van Straatnieuws schreef Marieke Bolle in haar column over etnisch profileren. Dat deed me denken aan een jaar of vier geleden, toen er preventief werd gefouilleerd op metrostation Delfshaven. Ook ik mocht de inhoud van mijn tas laten zien en werd verzocht tegen de muur aan te gaan staan. In Delfshaven heb ik me nooit onveilig gevoeld. Hoogstens zeer ongemakkelijk en pissig toen ik naar

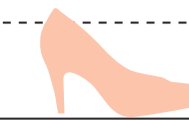
mijn hoofd kreeg dat ik een 'lekker kutje' zou hebben; de inwoners van Rotterdam kunnen inderdaad direct zijn. Los daarvan fietste ik om drie uur 's nachts rustig over de Schiedamseweg naar huis. Terug naar het metrostation, ik was boos over het fouilleren, tegelijk vond ik het wel zo eerlijk dat de hele lading mensen die uit de metro kwam dezelfde behandeling onderging. Tenslotte kan ik net zo goed een vuurwapen in mijn handtas hebben als ieder ander. Gelukkig dus geen stigmatiserende actie daar.

Hand in eigen boezem

In trainingsland heb ik in mijn profiel een sterke "Groepswerker" (voor meer achtergrond google op de Teamrollen van Belbin). Ik wil graag dat we het leuk hebben met elkaar, iedereen included, in harmonie leven enzovoorts. Waarmee ik niet zeg dat je het altijd eens moet zijn met wat een ander vindt of doet. Maar elke keer dat er nieuws is over mensen die elkaar iets aandoen word ik een moment wanhopig. Kunnen we niet gewoon allemaal een beetje lief tegen elkaar doen? Tegelijk ben ik geen haar beter, ik oordeel en veroordeel ook in een split second. Toen iemand zei dat homo's moesten doen wat ze wilden, als hij het maar niet hoefde te zien, want hij vond het vies begon ik te steigeren. In mijn normen en waarden patroon was het een onacceptabele uitspraak. Onmiddellijk begon ik fel mijn eigen standpunt te verkondigen en vergelijkingen te maken "Wat nou als je beste vriend, zou je dan ook zo..?" Weg nieuwsgierigheid en onderzoekende houding. Weg gesprek. Weg open contact. Ik was minstens zo intolerant tegenover zijn opvatting, als hij was tegenover homo's die zoenden in het openbaar.

Wat je aandacht geeft, groeit

Blijft voor mij over dat er geen allesomvattende waarheid is van goed of fout, alleen maar meningen. Dan kijk ik liever positief naar de mensen om me heen, dan dat ik me laat voeden door angst en boosheid. Ik heb geen oplossing voor wat er in de krant staat, maar ik wil in ieder geval voorkomen dat ik verhard naar situaties of mensen door mezelf ermee te voeden. Voor de balans stel ik voor dat er de binnenkort een krant komt vol met steden waar niets gebeurde en vaders die met hun kind en vrouw een ijsje gingen halen omdat het bloedheet was die dag.

Liefde voor het vak

De schoenen van onze verkopers hebben vaak al flink wat kilometers gemaakt. Door weer en wind gingen ze stapvoets mee met hun turbulente levenspad. Van opvang naar opvang, vaak struinend door diverse steden. Nu hangen ze vaak versleten om hun voeten, terwijl hun eigenaren de kranten aan de man brengen bij het winkelend publiek. Straatnieuws-verkoper Mohammed bracht zijn versleten paar bij Schoenmakerij Wouter aan de Haagse Torenstraat. De redactie volgde zijn voorbeeld en nam een kijkje. tekst Kim Meeuwissen foto's Djenna Perreijn

> Op het gezellige pleintje bij koffie- en ijsalon Florencia springt de etalage van de schoenmakerij direct in het oog. Een kunstwerk van 75 paar oude mannenschoenen siert het zicht. Het is gemaakt door de Haagse kunstenaar Erik Cox, die voor zijn 'Miles and Miles' serie met behulp van 'zo versleten mogelijke schoenen' composities maakt van verschillende materialen. Een blik op zijn kunstwerk bij Schoenmakerij Wouter laat bij de kijker als vanzelf gedachten opkomen over welke wegen zij hebben bewandeld.

Schoenmaker Wouter van de Weetering herinnert zich nog goed hoe Mohammed bij hem kwam. "Hij kwam binnen met een paar nette schoenen met een echt heel versleten hak. Meer versleten kan haast niet. Ik heb hem korting gegeven," vertelt hij. Gelukkig voor Mohammed blinken zijn schoenen weer als nieuw. Wanneer ze zijn pand betreedt is direct duidelijk dat Wouter een schoenmaker is met liefde voor het vak. In zijn kleine winkeltje met een indrukwekkende

werkplaats geeft hij schoenen met succes een tweede leven. "Er komen veel schoenen binnen die een beetje versleten zijn, maar sommige schoenen zijn

'Het liefst werk ik aan een hele mooie schoen die veel heeft gekost'

zo kapot dat ze niets meer waard zijn. Ik vind het een uitdaging om iets wat afgeschreven is weer mooi te maken," vertelt Wouter. "Ik houd van schoenen.

Het liefst werk ik aan een hele mooie schoen die veel heeft gekost, maar het maakt me ook niet uit om te werken aan sneakers of schoenen voor een tientje." Uitzonderlijk, want niet iedere schoenmaker neemt de moeite om je sneakers op te lappen. Na jarenlange ervaring als schoenmaker bij andere bedrijven begon hij in april 2015 voor zichzelf. Niet omdat hij dat zo had gepland, maar omdat het op zijn pad kwam. "Ik werkte al vaak alleen. Toen kwam deze locatie aan de Torenstraat beschikbaar en ik vond het direct een prachtige plek!" Tegenwoordig boekt hij niet alleen succes met zijn harde werk, maar is hij ook gecertificeerd door de Stichting Schoenmakers Gilde, wat betekent dat hij met originele materialen mag werken van Van Bommel en Van Lier schoenen. Daarnaast kun je ook voor tassen, riemen en huissleutels bij hem terecht. Een vakman naar ons hart.

Torenstraat 89, Den Haag
www.schoenmakerijwouter.nl

1825 Het Wachtje

Het Wachtje aan het Rijswijkseplein is gebouwd tussen 1825 en 1827 door Zeger Reyers, de stadsarchitect van Den Haag. Zeyers bouwde het in neogriekse stijl; het leek op een Griekse tempel.

Het Wachtje was een accijnshuis, de plek om invoerrechten te betalen. Nadat de accijnshoeffing in Den Haag werd afgeschaft, stond het voor een langere periode leeg. In 1870 werd de stad getroffen door een kinderpokkenepidemie. Om de plaag te bestrijden, werd de Vereniging voor Koepokinenting opgericht, die in Het Wachtje werd gehuisvest.

In 1933 nam café-restaurant Paviljoen intrek in Het Wachtje, tot 1981. De opvolgende jaren werd de ruimte gebruikt door het Circus-, Clowns- en Kermis-museum. Sinds 1986 is het in gebruik als kantoorruimte.

Tekst en bewerking foto: Frank Suyker

Aliens?

Ik geloof niet erg in complottheorieën. Mensen zijn meestal niet zo slim of zo slecht. IS is natuurlijk geen bedenkensel van de Israëlische veiligheidsdienst. Evenmin was de militaire coup in Turkije een idee van Erdogan. Maar toen de coup was gepleegd, had hij zijn plan wel klaar. De zuiveringen verlopen beslist planmatig. Ik vraag me af hoe Erdogan met zo veel geschorste docenten, wetenschappers, militairen, politiemensen de Turkse maatschappij draaiende gaat houden. Ik benijd de arrestanten niet. Zelfs in Nederland ben je als Güleenaarhanger de sjaak. Hoe komt het toch dat een binnenlands Turks probleem zo wordt geëxporteerd naar een land als Nederland?

En toen las ik in de krant het verhaal van een Turkse man, die hier in Nederland woont met zijn gezin. Thuis wordt Turks gesproken. Op school spreken ze maar Nederlands, zei hij over zijn kinderen, maar wij zijn Turken en wij spreken Turks. Via de schotel komt het Turkse nieuws bij hen binnen, Nederlands nieuws kennen ze niet. Ze gaan niet om met Nederlanders, doen Turkse boodschappen, gaan met vakantie naar Turkije. Dan maak je geen deel uit van de samenleving – het woord zegt het al: samenleving. En die school maar extra lessen geven om het Nederlands van hun kinderen bij te spijkeren.

Column door
Marieke Bolle

Ik moest denken aan die Nederlanders die met een caravan vol Nederlandse aardappelen en Nederlands bier naar de camping in Frankrijk rijden. Of sterker, aan de Russen die op grote schaal in hun omringende, ooit geannexeerde landen fabrieken, woonkazerne en scholen stichtten en daar Russen naartoe transporteerden. Denk alleen maar aan de brandhaard Oost-Oekraïne.

De Nederlandse overheid heeft met de systematische subsidiering van Turknationalistische organisaties in Nederland niet bijgedragen aan de integratie van Turkse nieuwkomers. De lange arm van Turkije in Nederland. Als we daar eens mee stopten?

Na de vlucht

Ik ben thuis weggegaan. 'k Heb na wat zoeken en zwerven een huisje gevonden, hier aan de rand van de stad, dichtbij zee.

> Ik word in de ochtend gewekt door het vroege gesprek tussen de meeuwen en het krakende hout van het huis. Voor de rest is het stil. De kamer van het huisje is klein, maar het raam reikt naar de zon dus het is een paleisje voor mij. Ik koop een tafeltje, twee stoelen, een bed, een kast. Nadat ik alles naar mijn huisje heb geslept ga ik naar de markt om gordijnstof, garens en spelden te kopen. En het schrift waarin ik u schrijf. Daarin huisvest ik u, al ken ik u niet en weet ik niet of u mijn gedachten graag leest. In het schrijven bevestig ik mij, zolang ik schrijf weet ik zeker dat ik besta. De dagen, mijn leven, alles moet opnieuw worden gebouwd, de dingen liggen onaangeroerd voor me, de toekomst nog leeg. Ik heb nog niets verkeerd gedaan, me nog aan niemand gehecht, er hangt nog niets in de lucht, geen onraad en - wel zo ontspannen - ook geen geluk. Er is alleen het omzien, en dat doe ik niet vaak. Een mens moet vooruit.

's Morgens na het opstaan open ik het raam, laat de zon binnen, voer het katje dat is aan komen lopen. Ik eet een stuk van mijn brood, zet koffie, lees. Tien bladzijden iedere ochtend in telkens hetzelfde boek. Ik heb nog geen ander gekocht. Tegen achten was ik mij bij het koudwaterkraantje. Een douche is hier niet. Ik ben maar een beetje bang, bevind me in een avontuur, weet nog niet goed hoe te beginnen. Daarom doe ik alles in stengtrefzekerere regelmaat. Vanochtend was ik mijn kleren, ik heb twee stellen ondergoed, een blouse, een trui, een broek en een rok, ik hang het gewassen stel druipend aan het lijntje achter het huis, draag het andere. Zo om en om gaat het best. Daarna maak ik mijn bed op, geef de bloemen water. Zet me aan tafel, drink een kop koffie, teken aan de prenten waaraan ik begonnen ben. Ik sta na een uurtje weer op, neem mijn jas, wandel naar buiten, zoek schelpen, de mooiste van het strand. Thuisgekomen eet ik een boterham, ik tokkel op de rand van de tafel waar ik de toetsen van mijn piano van vroeger met een mesje in heb gekerfd en slijp de muziek die ik mij heug in mijn handen, voel moeder dicht

naast me, zoals ze me aanwijzingen gaf, neem haar stem in me op. Ik herhaal een frasering, leg een accent waar ik denk dat zij het belijft. Eer ik het merk schuift de dag verderop, twee uren verder, ik zet me tot schrijven, vier uren aan een stuk, 'k beschrijf de dag, het licht, het huis, hoe ik mij voel, zo eerlijk als ik maar kan. Om vier uur ga ik naar de markt, kies fruit, groenten en wat verder nodig is. Veel is dat niet, de tomaten, de bonen, de sla, de kleuren versieren straks als schilders mijn huis. Het is zaterdag dus ik koop ook een krant, ik zoek werk, ik moet iets vinden eer het spaargeld opraaft, dat spreekt.

Eergisteren stond een opvallende vrouw aan het eind van de boulevard. Mijn ogen haakten in de hare toen ik haar naderde. Eventjes maar. Ik passeerde haar. Liep naar huis. De ochtend erna zat ik al vroeg te schrijven. Het regende, waaide. Af en toe keek ik op, staarde naar buiten, kon me niet concentreren, beende door het kamertje, schikte de bloemen, streelde de kat, stookte het kachelkje nog 'n keer op. Was onrustig, wat kon er zijn?

Tegen drie uur vanmiddag zet ik thee, pers citroenen, speel mijn muziek op de rand van mijn tafel, maak onhoorbare fouten. Verlies mijn geduld, stap ongerust door de kamer. Dan zie ik haar. Het knalrode haar. Ze staat voor mijn raam. Mijn hart begint aan een wedloop.

'Veiligheid zit verstopt in gebaren van altijd hetzelfde, in steeds weer herhalen' heeft moeder me vlak voor mijn weggaan gezegd. Daarom heb ik mij die strikte regelmaat opgelegd. 'Daarmee krijg je het leven gaandeweg

onder de knie, dwing je de toekomst op den duur vanachter te komen'. Op een dag ga ik de dingen doen zoals ik die hier, in dit huis, al eens eerder heb gedaan...

De vrouw is uitgesproken mager. En klein. Rond haar polsen draagt ze een trits armbanden. Haar vingers, niet eentje uitgezonderd, versiert ze met grote ringen. Het lijntje waarmee ze de contouren van haar lippen heeft proberen uit te breiden is onzuiver aangezet. Ik moet gaan zitten. Of tenminste tegen een deurpost leunen. Ze is mijn eerste bezoek. Ze stapt over de drempel wanneer ik de deur voor haar openhoud. De kamer verzet zich, doet pogingen haar naar buiten te duwen.

'Hoe heet hij', vraagt de vrouw, ze wijst naar de kat. 'Thomàs', zeg ik. Toen ik die ochtend vertrok, lag Thomàs op mijn stoel te slapen. Ik had hem gegroet, in het vertrek rondgekeken, genoten van mijn huis, mijn schrift, van hem, zoals hij daar lag. Daarna had ik de deur gesloten. Buiten waaide het. Ik liep tussen het duingras over de paden, hield mijn neus in de lucht. Ik bereikte het hoogste duin, zag de zee, overdacht of ik al zou kunnen gaan zwemmen, deed mijn schoenen uit, vond het te koud. Voor mij uit hoorde ik een gerucht. Ik hield mijn hand boven de ogen. Luisterde. De vogels zaten ruggelings in het gras, de wind streek over

'Hoe heet hij', vraagt de vrouw, ze wijst naar de kat. 'Thomàs', zeg ik.

het water. Ik ben omgekeerd, naar huis gegaan, vermoedde ik dat er iemand kwam?

'Zal ik een andere keer nog 'ns terugkomen kind?' 'Liever niet', zeg ik. 'Ach' zegt ze lief. Meteen heb ik spijt.

Vanmorgen dacht ik dat ik haar moet gaan zeggen dat ze welkom is. Dat ik weet dat ik uit moet durven reiken naar wie zich in de buitenwereld ophoudt, naar wat er om me heen gebeurt elke dag. Dus kamde ik mijn haren, stopte m'n voeten in schoenen, hees een trui over mijn hoofd, griste naar de brief die af was, liep naar het dorp. Pas toen ik bij het cafeetje arriveerde, daar waar je koffie kunt drinken, waar je boeken mag lezen, de krant, pas nadat ik iemand gegroet had, weer een ander mijn naam had gezegd en de weg gewezen, aan een tafeltje met een kop koffie zat, begreep ik dat het leven begonnen was, het rustige af durven wachten op wat het bestaan voor je in petto heeft en heb ik mijn brief gepost. 'Moeder ik heb het gered, ik ben in Nederland'.

tekst Bianca Hiemcke Schriek
beeld Eveline van Egmond

'Covermodel' koopt voor 100 euro kranten

De Haagse gezondheidscoach Dave Zuiderwijk (36), die op de voorkant van de vorige Straatnieuws stond, heeft voor 100 euro kranten gekocht bij verkoper Joeri. Joeri heeft zijn standplaats voor de Hema in de Grote Marktstraat. De verkoper was zelf erg onder de indruk van Dave's levensverhaal. "Van 18 meter hoogte vallen, leeft deze meneer nog wel? Ik ken iemand die van twee is meter gevallen en is overleden," vroeg Joeri bezorgd, voordat Dave arriveerde. Dave is dertien jaar lang alcoholist geweest, leeft nu uiterst gezond en is topfit. Hij was apetrots op 'zijn' krant. "Ik ben heel blij dat ik mijn verhaal mocht doen. Zo kan ik mensen motiveren hun gezondheid in eigen hand te nemen. Aan mij zie je dat niets onmogelijk is." Op Dave's YouTube zender langerleven.nu is een filmpje te zien hoe hij de kranten van Joeri koopt. Diverse media namen het bericht over en Dave is ook geïnterviewd voor radiozender Den Haag FM.

Duindorp en de Haagse vorm van sociale woningbouw: hofjes

Karakteristieke poorten van Duindorp die binnenplaatsen met de buitenwereld verbinden

Kenmerkende Haagse portiekoningen in Duindorp

Duindorp werd vanaf 1915 door de gemeente gebouwd aan de duinrand. De verkrotting in hofjes, steegjes en sloppen van Scheveningen-dorp was toegeslagen. Kinderrijke vissersgezinnen kampte met allerlei gezondheidsproblemen. De enclave was vanwege het Verversingskanaal tot 1923 alleen bereikbaar met een pontje vanuit Scheveningen. Aanvankelijk werden laagbouwhuizen gebouwd rond drie hoven en pleinen met speelterreinen, later ook portiekoningen, scholen, kerken, een badhuis en rond het Tesselseplein winkels. In de Tweede Wereldoorlog werd een deel geëvacueerd vanwege de Atlantikwal; later diende 'Kamp Duindorp' als interneringskamp voor NSB-ers. "Vijftien jaar geleden werden zo'n 1100 woningen gesloopt en 700 nieuwe gebouwd," vertelt Pronk, terwijl we langs enkele oude huizenblokken met voor Duindorp typerende boogpoorten lopen, met daarachter hofachtige binnenpleintjes. Meeuwen krijzen boven ons hoofd: "Vroeger verhuurden veel eigenaren van koopwoningen 's zomers hun huis aan toeristen en dan woonden ze zelf in het schuurtje." Langs een binnenplein met grasveld staan aan weerszijden nieuwbouwwoningen. "Zo is geprobeerd een eigentijdse hofjessfeer te maken. Ik vind het heel erg geslaagd." Ooit waren hier hofjes, zoals het gesloopte Pluivierhof. Hebben in Duindorp bekende figuren gewoond, zoals schrijver Willem

Brakman en econoom Nico Tinbergen (Nobelprijswinnaar), twintig jaar geleden kreeg de wijk te kampen met een slechte naam vanwege probleemjongeren. Mede door een buurtpreventieteam en de aanleg van speeltuinen is de wijk sindsdien schoner en leefbaarder. Duindorp kreeg zelfs een vermelding in het Guinness Book of Records vanwege en geheel eigen gemeenschapsuiting op het Stille Strand: het grootste vreugdevuur ooit (30.000 pallets gingen in vlammen opl). Met dat strand heeft Duindorp trouwens nog een troef: het is veel minder druk dan het Scheveningse strand. Op één dag in het jaar echter staat het oude Scheveningen-dorp weer centraal, en wel met Vlaggetjesdag. Pronk: "Dan trekt iedereen naar de haven."

Drie soorten hofjes

Definitie van hofje in Van Dale's woordenboek (1914): 'Een binnenplein rondom ingesloten door huisjes met tuintjes voor mindervermogene oude lieden, inzonderheid voor onverzorgde oude vrouwen...'. In plaats van tuindorpen kent Den Haag een andere vorm van 'sociaal erfgoed' en doet het zijn naam 'Hofstad' eer aan met maar liefst 115 verschillende hofjes. Ze zijn er in drie soorten. Liefdadigheidshofjes (10), met een goede intentie en om aanzien te verwerven gebouwd om kwetsbare mensen een beschermde woonplek te bieden, de later

Goed verborgen, ongerept en weg van het stadsleven: de Rusthof

De vernieuwingsdrang van fabrieksdirecteuren en andere verlichte geesten uit het einde van de negentiende eeuw lijkt Den Haag stilzwijgend voorbij te zijn gegaan. Er stonden in de hofstad geen grote fabrieken en 'tuinwijken' met veel groen werden alleen voor de gegoede burgerij aangelegd, zoals het Benoordenhout en Vogelwijk, Bomenbuurt en Kijkduin langs de kust. Een uitzondering lijkt 'Duindorp' bij Scheveningen. Maar de 'Hofstad' kent een ook een 'Verborgten Stad'.

tekst en foto's Lex Veldhoen

Kaartspelers 's morgens in 't Trefpunt

Duindorp

> Vrijdagmorgen in 't Trefpunt. Er heerst een geanimeerde drukte: twee groepjes mannen zitten te kaarten, andere biljarten en vrijwilligers drinken koffie. Buiten op het plein bij de kerk is een speeltuintje. De voorzitter van het wijkberaad (met oer-Scheveningse naam) Leo Pronk, en een licht Schevenings accent, vertelt: "Mensen die hier vroeger woonden, komen nog steeds naar 't Trefpunt voor de gezelligheid. Duindorp is nog steeds een hele hechte gemeenschap, je moet er echt bij horen, ons kent ons, een dorp binnen de grote stad. Ik kan het dialect nog vloeiend spreken en sommige ouderen praten thuis een mix van Nederlands en Schevenings. Mijn vader heeft gevaren op de Scheveningen 39. Ik ben hier geboren, maar mocht niet gaan vissen omdat het werk volgens hem niet meer bij deze tijd paste."

Het mooiste van Den Haag: het Heiligegeesthofje

opgekomen sociale woningbouwhoven (door gemeente en woningbouwverenigingen gerealiseerd) en zogenaamde exploitatiehofjes. In de negentiende eeuw zo'n 700. Dicht opgepakt, met goedkope materialen, in een minder besloten hofjesvorm en rug-aan-rug gebouwd (weinig ramen) door huisjesmelkers, die zo wat bijverdienden. Vaak heersten er een slechte hygiëne en ziekten. In Scheveningen bestaat nog een heel netwerk van (51) van deze exploitatiehofjes, zoals rond Zeilstraat, Badhuisstraat en Stevinstraat. Ze werden tot begin twintigste eeuw gerealiseerd, omdat toen nog op binnenterreinen gebouwd mocht worden zonder vergunning of bouwvoorschriften. Er woonden ook wel werknemers, officieren (Alexanders hofje bij de Bankastraat), de hofhouding van het koningshuis (Delihofje, met blauw aardewerk gedecoreerde gevels) en op den duur ook kunstenaars (Artiestenhof, bij de Trompstraat). De socialist Domela Nieuwenhuis woonde in het Malakka-hofje, nadat hij wegens majesteitschennis in Utrecht vast had gezeten in de gevangenis en hofje Christina-laan (bij het Willemspark) stond bekend als het 'moordenaarshofje'. In 1854 werd de eerste Haagse woningbouwvereniging opgericht, de 'Vereniging tot verbetering der woningen van de arbeidende klasse', die vijf hofjes bouwde, waaronder het Paramaribohofje. De ommuurde Zomerhof uit de jaren twintig met 106 controlewoningen was voor asociale gezinnen, die in de derde klasse begonnen en door goed gedrag konden opklim-

men, maar de doorstroming stagneerde; het werd in 1964 gesloopt. 't Fort (Jacob van Campenstraat) is eigenlijk een volledige buurt, waar vroeger de huurders meedeelden in de winst van de 's Gravenhage Bouwmaatschappij, die bovendien met korting brood konden kopen bij de Haagse Brood en Meelfabriek. Andere voorbeelden van sociale woningbouwhoven zijn de gesloopte Pluivierhof in Duindorp en 'Om en Bij'. Het meest aan een tuindorp doet de Papaverhof denken, bij de Klimopstraat, geïnspireerd op de ideeën van Ebenezer Howard. Niet bedoeld voor arbeiders, zoals de oorspronkelijke tuindorpen, maar voor de gegoede burgerij. Met de geschakelde, kubistische bouw rondom binnenpleinen is dit een mooi staaltje van fris witte, modernistische architectuur.

Rusthof

Omdat ze het meest markant zijn als erfgoed, bezoek ik na Duindorp twee liefdadigheidshofjes. De Rusthof ken ik alleen doordat een oude tante van me er dertig jaar geleden woonde met een zwarte poes, die op de vensterbank verlekterd naar de rondvliegende mussen zat te kijken. De Rusthof is het meest geheim gehouden hofje en is vanaf de Parkstraat totaal niet te zien. Het bevindt zich achter een grote groene deur en als je de lange toegangsgang

erachter doorloopt, verlaat je de stad en ervaar je een negentiende eeuwse rust: weg van de wereld. Het is net alsof Couperus, Eline Vere of Alexandrine Tinne (die om de hoek, aan het Lange Voorhout woonde) nog steeds je buurtgenoten zijn. Hoewel het niet opgezet is door een religieuze instantie valt het wel onder de

liefdadigheidshofjes, in 1841 gesticht door de kinderloze Elisabeth Groen van Prinsterer, die met haar man behoorde tot de Reveilkring, een sociaal bevlogen protestantse beweging. De eerste acht huisjes (later werden er negen bijgebouwd en één voor de beheerster) waren bedoeld voor weduwen en dienstboden 'van protestantse huize' die elkaar 'dienden in de liefde' zonder elkaar overlast te bezorgen. De huisjes moesten 'zindelijk bewoond worden' en 'de glazen helder gewassen'. Vroeger waren boven elk paar huisjes Bijbelspreuken aangebracht: 'Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt en Ik zal u rust geven.' De voordeuren met trekbellens en zwartgeverfde, krullerige huisnummers bevinden zich in withouten voorportaltjes. Er wonen oudere dames (boven de 55 jaar), nu van allerlei geloven, die de voordeuren toeien met uitbundige plantenbakken, stoeltjes met kussens en tafeltjes. Er zijn, op kanaries na, geen

huisdieren toegestaan. Is het belangrijkste kenmerk rust, er wordt een enkele keer een activiteit georganiseerd, zoals op koningsdag en een jaarlijkse koorkerstzang rond een kerstboom in de tuin met een bekende warme wijn. Nog steeds gaat de deur naar de Parkstraat om zes uur op slot, maar de dames hebben allemaal een eigen sleutel en kunnen zo 's avonds nog wel in en uit.

Heiligegeesthof

Ik heb de heer W. Neerings gevraagd het mooiste Haagse hofje te tonen. Ik ontmoet deze gids van de Stichting Gilde Den Haag bij het Heiligegeesthofje aan de Paviljoensgracht. "De woningen hebben prachtige trapgevels, de tuin is mooi aangelegd en het is een grote hof", verklaart hij. Het hofje is volledig ommuurd en heeft een poortgebouw met regentkamer als toegang. In de onderdoorgang hangt een bordje: 'Streng verboden het plaatsen van alle voertuigen. Vrije toegang alleen voor bewoonsters en hare gasten. Verboden voor honden.' Kenmerkend zijn de trapgevels, waarvan de onderste helft wit geschilderd is. De tuin is in vier kwadranten met heggen verdeeld. Er staat een perenboom, ondersteund met metalen banden, uit 1616. Meneer Neerings: "Het hofje werd dat jaar gesticht door Heilige Geestmeesters, die in de Grote Kerk geschonken brood en ander eten aan armen uitdeelden; de voedselbank avant la lettre.

Vervolg op de volgende pagina >

De Rusthof

Duindorp en de Haagse vorm van sociale woningbouw: hofjes

je voor mannenbezoek toestemming vragen aan de binnenmoeder en je voordeur open laten staan. Nog steeds moet je bij de binnenmoeder melden als je een nacht niet thuis slaapt. Zij woont hier ook en maakt dagelijks een ronde om te horen hoe het met iedereen gaat."

Dit is de laatste aflevering over tuindorpen en hofjes in Rotterdam, Den Haag en Delft.

Het boek 'De Verborgene Stad, 115 hofjes in Den Haag', geschreven door drs. Botine Koopmans, biedt een mooi overzicht met veel foto's. Een toepasselijke titel, omdat de meeste hofjes

verscholen gaan achter straatgevels in binnenterreinen. Het boek is verkrijgbaar bij Boekhandel Paagman, die een exemplaar doneerde voor de prijspuzzel van deze Straatnieuws.

> Vervolg van de vorige pagina

Zij brachten zo ook armlastige, ongehuwde protestantse vrouwen en weduwen van 50 en ouder hier onder. De vrouwen kregen gratis onderdak, maandelijks drie gulden en jaarlijks vijftien ton turf uitgereikt en met de feestdagen een maatje brandewijn." Naast de 36 huisjes staan er in twee achterafhoekjes twee witte hokjes, die ooit dienst deden als gezamenlijke toiletten. Neerings: "Vroeger moest

De vork

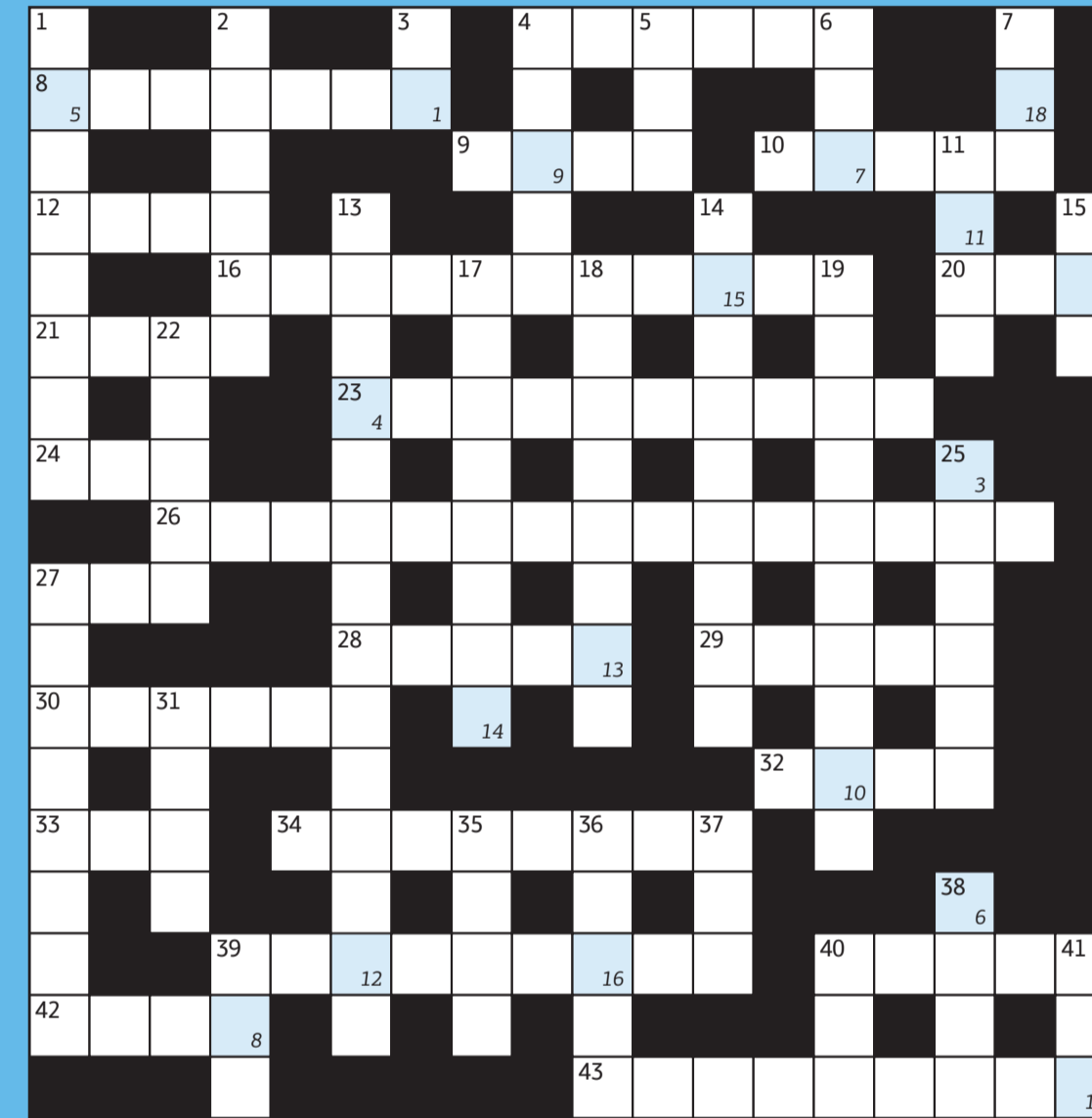
> Ik drink thee bij Dudok. En lees. Aan het tafeltje naast mij zit een stel op jaren, zij dikkig net als ik, hij slank, niet vervallen. Hij kijkt naar mijn croissantje, zegt 'zo eentje wil ik er ook', hij lacht naar mij. 'Solidair zijn is ook een ding' zegt ze vinnig, denkkelijk aan de lijn. Ze kijkt nadrukkelijk naar mijn ronde derrière. Hij klappt z'n kaken op elkaar, bestelt een kale koffie. Zij zet het op een lopen naar 't toilet. Is ze eenmaal verdwenen, ik kijk op van mijn boek, meet de afstand tussen mijn tafeltje en dat van hen. De vork in mijn rechterhand prikt zich ferm in de croissant, het mesje in mijn linker smeert ruim boter, doopt een glanzend rode klodder jam. Vastberaden en ineens overbrugt mijn arm de afstand tussen mij en hem. Zijn tanden sluiten zich zwiiggend om de vork die ik naar hem uitstrek. Wanneer zijn vrouw terugkeert lees ik alweer, tuurt hij door het raam, maar anders dan eerst ademt er nu stille pret onder de dingen.

tekst Bianca Hiemcke Schriek
beeld Eveline van Egmond

door Mariëtte Storm

272

Horizontaal

- 4 Stellig in de riemen (6)
- 8 Hier tapte men het zwarte goud uit andere Rotterdamse vaatjes (7)
- 9 Zie 3 verticaal
- 10 Klassiek meubelstuk voor leerlingen van het Marnix Gymnasium in Rotterdam (5)
- 12 Kun je in Rotterdam deze zomer terecht voor campingkunst (4)
- 16 Overgang van 20 jaar (11)
- 20 Aanhalingsteken (3)
- 21 U bent rijp voor consumptie na deze Cryptoville (4)
- 23 Scheveningse vuurtoren voor medische doeleinden (10)
- 24 Jakob kreeg haar, en niet de vrouw van André Hazes (3)
- 26 Werden hier Piggelmee en zijn vrouwtje gebakken? (3+12)
- 27 Klein gezelschap (3)
- 28 Serieuze jongen (5)
- 29 De schoenmaker moet om zijn middel denken (5)
- 30 Gemelijk als een dwaas (6)
- 32 Geen haar op mijn hoofd! (4)
- 33 (On)gedierte dat ontzettend dronken kan zijn (3)
- 34 Van het Maritiem Museum hoef je niet bang te zijn voor natte voeten in het openbaar vervoer (8)
- 39 Zomaar zonder respect (9)
- 40 Drollenvanger (5)
- 42 Breitreisje (4)
- 43 Zie 41 verticaal

Verticaal

- 1 Regels overtreeden zonder boete(n), dat wil het oude escudoland wel (8)
- 2 Moet de meerkampster (niet) afvallen? (6)
- 3 en 9 horizontaal
Niet rechtdoor, en ook (niet) in de buurt van de Haagse Zuidwal (2+2+2)
- 4 'Houd je adem in, maar stik niet' (5)
- 5 Nogal buiten De Schie (3)
- 6 Ach kom, het is Haagse hopjesvla (3)
- 7 Bij deze vrouw zie je het apenstaartje (3 of 2+1)
- 11 Plaatje uit het Havenziekenhuis (4)
- 13 Haagse familie van Watermusic (4+2+2+6)
- 14 Licht het obsoleet abortusmiddel in de handwerkzaak? (9)
- 15 Adriaan: Ik kom terug, voor mijn maaltijd (3)
- 17 Woont Moeder in het Westland? (8)
- 18 Hakmes (8)
- 19 Niet in orde door het gekibbel (10)
- 22 Plant met talent (5)
- 25 Deze balk is permanent zichtbaar in het Gemeentemuseum (2+4)
- 27 Blijft voortdurend in het Gemeentemuseum (8)
- 31 Hoe heet deze beweging uit de jaren '80 van de vorige eeuw? (4)
- 35 Aan het eind van de Savornin Lohmanlaan wordt hij (op)gevangen (4)
- 36 De oud-Hagenaar was eetbaar (5)
- 37 Engelse zus van Maarten van Rossem (3)
- 38 Maat van een artiest die niet wilde (op)groeien bij de Haagse Zuidwal (4)
- 39 Doet Garfunkel in kunst? (3)
- 40 Als dit kort is, kun je iemand er lang aan houden (3)
- 41 en 43 horizontaal
Rivier van de maand, dit Olympisch jaar (3+2+7)

272	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	-
	14	15	16	17	18									

OPLOSSING CRYPTOVILLE 271:

Paul van Vliet

* * * * * F R I T S B O M *
 * * * K * E * O * O * A * A *
 * V A N D E R T A K * R * A *
 * R * A * N * T * I * S A S *
 * A * A A D D E M O S * M * *
 R A A P * * * R * * * * O * *
 * G * * * V A D E R * Y K E N *
 * * * M * O * A * U * * * * E *
 * C H A B O T M U S E U M * T *
 * O * K * R * U * * G * A * *
 * K E E S J A N S M A * I * E *
 * E * L * A * L * * L * L O R *
 * * S A L A F I S T E N * * B *
 * A * A * R * M * Y * A H O Y *
 * B I R D & B I R D * D * * *
 * E * * A * * T * * * * E * *
 * L A A K * D E A P P E L * *
 * * * * * D * * * * L * * * *

Uitgepuzzeld?

Als u bent uitgepuzzeld, leest u in de gekleurde hokjes waar u kunt lachen om de Engels/Hagse, klassieke strijd tussen man en vrouw.

Stuur uw oplossing vóór vrijdag **26 augustus** naar: Straatnieuws, Nutshuis Riviermarkt 5, 2513 AM Den Haag of mail naar redactie@haagsstraatnieuws.nl.

Straatnieuws verloot onder de goede inzendingen een exemplaar van het boek *De Verborgene Stad* van Botine Koopmans. Het boek is verkrijgbaar bij Boekhandel Paagman, die een exemplaar doneerde voor de prijs van deze Straatnieuws.

We hebben veel inzendingen met de juiste oplossing van de cryptoville in editie 10 gekregen. Na een eerlijke loting zijn de winnaars van Cryptoville 271 geworden Tineke de Keijzer uit Den Haag en Cees van Atten uit Delft. De cadeaubonnen van de Ooievaart zijn hen toegezonden.

Straatnieuws geeft adresgegevens niet door aan derden, maar gebruikt deze incidenteel voor eigen mailings.

Wit

DEN HAAG

do 11 augustus

07.00 **Atrium: Canon Zilveren Camera.** Wat is de beste persfoto van 2015? Welke foto heeft de meeste indruk gemaakt en staat in ons collectieve geheugen gegrift? De Canon Zilveren Camera is de belangrijkste prijs voor fotojournalistiek in Nederland. In het Atrium Den Haag is een selectie te zien van de serie en enkele foto's die door de jury van de Canon Zilveren Camera zijn bekroond. Te zien tot 2 september. *Gratis* www.zilverencamera.nl

zo 14 augustus

14.00 **Koninklijke Schouwburg: Hoe het kleine groots kan zijn - Benefiet voor Branoul.** Al bijna 30 jaar maakt Branoul grootse voorstellingen in een klein theater. Theater waar het woord centraal staat, het beeld bijzaak is en de toeschouwer wordt meegenomen op een reis door zijn fantasie. Het is ook het theater dat het, door het ontbreken van structurele subsidie, al lange tijd financieel zwaar heeft. *Vanaf € 32,50* www.ks.nl

za 13 augustus

18.00 **Hart Beach Surfschool: Flatland Games & Flat Out Goings.** Altijd al een Schotse kilt willen dragen? Kom dan naar de Quiksilver Flatland Games, gebaseerd op de Schotse Highland Games waar je als oerman met

ginger baard en quilt samen met je clan strijd voor de 'opperclan titel'. Voor deze Flatland Games gaan we niet teveel uitleggen, just get fckn excited en zorg ervoor dat je je op tijd inschrijft met je team, anders mis je de truck! *Vanaf € 10,- tot € 137,50* www.hartbeach.nl

do 18 augustus

17.00 **Binnenstad: Jazz in de gracht.** Op en rond het water langs de Bierkade, Dunne Bierkade, het Groenewegje, de Veenkade en de Hooigracht geven tientallen jazz-artiesten gratis concerten vanaf boten en drijvende podia. *Gratis* www.jazzindegracht.nl

za 20 augustus

14.00 **Lange Voorhout: Instapronleiding tentoonstelling Brasil, Beleza?** Ga mee met de instapronleiding over de tentoonstelling op het Lange Voorhout. Aanmelden kan bij de kiosk van Museum Beelden aan Zee op het Lange Voorhout. De Olympische Spelen van 2016 zijn de aanleiding voor een ode aan de Braziliaanse beeldhouwkunst. De letterlijke vertaling van het woord 'beleza' is schoonheid, maar het wordt tegenwoordig onder jongeren en vrienden gebruikt als een begroeting. *€ 5,-* www.beeldenaanzee.nl/nl/brasil-beleza
19.00 **Nutshuis: Cine-smakelijk: openluchtbios & streetfood.**

Zwoele temperaturen, verse en verrassende gerechten, zitzakken om in uit te buiken en een moderne klassieker op een groot openluchtscherm. Hoe kun je een zomerse avond beter doorbrengen? Het Nutshuis presenteert het programma Cine-smakelijk: openluchtbios & streetfood. Van Japanse kikkoman-garnalen tot Braziliaanse feijoada: de koks van Juni Café laten zich inspireren door de culturen, thema's en gerechten in de films. *Vanaf € 7,50 (film), vanaf € 25,- (film en maaltijd)* www.nutshuis.nl

zo 21 augustus

15.00 **Centrale Bibliotheek: Scala - Variété aan 't Spui.** Elke zondagmiddag in augustus is er een gratis kamervariété-programma in Studio B in de Centrale Bibliotheek, bestaande uit een beeldvertoning en een silent-magic-show. Beeldverteller Yvo Verschoor vertelt over het ontstaan van het variété met sprekende filmopnamen, zichzelf op de vleugel begeleidend. Vervolgens zal Nederlands Kampioen Straatgouchelen Quintus van Amstel een silent magic show ten tonele brengen. *Gratis* www.scalavarieteaanzee.nl/ www.nutshuis.nl

zo 27 augustus

16.00 **Kasserie OCK: Zomer-OCK tuinfeest.** Het Open Podium OCK organiseert een buitentuifees genaamd ZOMER-OCK. Op drie podia in de openlucht op Buitenplaats Ockenburgh zijn er verschillende optredens van nieuw talent en van professionals uit de regio Den Haag en Westland. Je gaat artiesten en groepen zien zowel binnen als buiten met muziek, dans, theater, acrobatiek in de sfeer van een echt tuinfeest met barbecue. *Vanaf € 10,-* www.buitenplaatsocckenburgh.nl/open-podium

zo 28 augustus

13.30 **Haags Historisch Museum: Stadswandeling Joods Den Haag.** Wandel mee met een gids van Gilde Den Haag en kom alles te weten over Joods Den Haag, vanaf de 17e eeuw tot nu. Voorafgaand of na afloop kun je op eigen gelegenheid de tentoonstelling 'Joods Den Haag' in het Haags Historisch

Museum bezoeken (museumtree is inbegrepen). *Vanaf € 5,-* www.haagshistorischmuseum.nl
14.00 **Reinkenstraat: Aan tafel in de Reinkenstraat.** De Reinkenstraat heeft zo veel ambachtelijke kwaliteitszaken in huis, dat de ondernemers hun straat ombouwen tot een zomers openluchtrestaurant. Ze nodigen je uit 'aan tafel'. De toegang voor het evenement is gratis. De kosten voor de hapjes en de drankjes zijn voor eigen rekening. *Gratis* www.reinkenstraat.nl

ROTTERDAM

do 11 augustus

11.00 **Museum Boijmans Van Beuningen: Alles kids.** Museum Boijmans Van Beuningen in Rotterdam organiseert voor de eerste keer een tentoonstelling speciaal voor kinderen van 4 tot en met 12 jaar. Trek lekker je schoenen uit, en doe vooral alsof je thuis bent. De kunstwerken staan op de grond of hangen laag zodat je ze heel goed kunt bekijken. Je mag soms in een kunstwerk kruipen. Lol, want je ouders passen er niet in. *Gratis* www.boijmans.nl

wo 17 augustus

15.00 **Schouwburgplein: Chocokrokodil.** Met een swingend kinderconcert bouwt Jeroen Schipper een kleurrijk feestje. Daar loopt een krokodil van chocola. De hele wereld zit hem achterna en iedereen wil een lekker hapje van die chocokrokodil. Je krijgt er zelf ook wel trek in! *Gratis* www.burobannink.nl/chocokrokodil

vr 19 augustus

20.00 **Trompenburg Tuinen & Arboretum: Hortus Festival 2016, Amerika, De Nieuwe Wereld.** Het Hortus Festival presenteert tientallen concerten in de prachtige tuinen en palmenkassen. Deze dertiende editie van Nederlands groenste zomerfestival voor kamermuziek heeft als thema Amerika, De Nieuwe Wereld. Artistiek leider Maarten van Veen heeft zich de afgelopen jaren grondig verdiept in de verschillen tussen de Amerikaanse en

Europese klassieke muziek. De resultaten van zijn zoektocht vormen dit jaar de basis van de programmering van het Hortus Festival. *€ 26,-* www.hortusfestival.nl

za 20 augustus

16.00 **Het Park: Avond van de Romantische Muziek.** Op de Avond van de Romantische Muziek kunt je dezelfde lieflijke sfeer verwachten als op de Dag. Met meer jazz op het programma en zigeunerorkest Maro Djipen word je zelfs uitgenodigd tot een dansje! *Gratis* www.dagvanderomantischemuziek.nl

do 25 augustus

10.00 **Grotekerkplein: Actie 55+.** Elke donderdag zijn er gratis workshops fitboksen, zumba, zelfverdediging en nog veel meer. Kunnen jouw ouders, opa, oma of buurvrouw wel wat beweging gebruiken? Neem ze gezellig mee naar het Grotekerkplein! *Gratis* www.stadspodium-rotterdam.nl
18.00 **Fenixloods II Katendrecht: Fragments of journeys towards the horizon.** Twee vrienden, de een uit Wales, de ander uit Nederland, vragen zich af wat het reizen hen gebracht heeft. Fragments is ontwikkeld in samenwerking met het

Orerol Festival en Theatr Arduwy (Wales) en gaat dit seizoen tijdens het Orerol Festival in première, in een duinpan in Hoorn. In Rotterdam wordt Fragments op locatie gespeeld, met uitzicht op het tot de verbeelding sprekende stedelijke landschap van de stad. *Vanaf € 10,-* www.rotterdamscouwburg.nl

za 27 augustus

10.00 **Aloha Bar: Festival De Koffiewerkplaats.** Op de Koffiewerkplaats komen mensen samen om verhalen uit te wisselen. In de vorm van een luchtig gesprek, een gedicht, een voordracht of muziekje. Zelf vertellen wij samen met alle deelnemers van het festival het verhaal achter jouw bakkie pleur. Ontdek de wonderlijke wereld van je kopje koffie, van boon tot prut en verder. *Gratis* www.facebook.com/events/1076872145668949
12.00 **Coolhaven: Zomerkade 2016.**

Straatnieuws selecteerde uit de agenda twee gratis of goedkope uitjes voor u.

tip 1 18, 19 en 20 augustus > Jazz in de Gracht

DEN HAAG

Jazz in de gracht is een supergezellig muziekfestival in de binnenstad. Op en rond het water langs de Bierkade, Dunne Bierkade, het Groenewegje, de Veenkade en de Hooigracht geven tientallen jazzartiesten gratis concerten vanaf boten en drijvende podia. Tijdens het muziekfeest kun je bij de verschillende cafés en restaurants aan de

kades genieten van een hapje en een drankje. Ook zal er een groot aantal foodtrucks staan op de Bierkade waar allerlei culinaire lekkernijen te halen zijn. Festival Jazz in de gracht vindt plaats op drie locaties: rond de Dunne Bierkade in de Stationsbuurt (hoofdlocatie), aan de Veenkade naast de Paleistuin en, nieuw in 2016, bij de Hooikade achter de Denneweg.

Aan de Dunne Bierkade en het Groenewegje zijn er zes haltes waar de muzikanten spelen, en op de Bierkade bevinden zich twee podia. Hier zullen ook diverse foodtrucks staan met culinaire lekkernijen. Bij de Veenkade ligt een podium in de gracht en geniet je vanaf de terrasboten en de kade van de concerten. De eerste namen van Jazz in de Gracht zijn trompettist Michael Varekamp en het Marjory Barnes & Dan Nicholas Trio. Verder staat Andrea Niccolai op de Dunne Bierkade met Tribute to Horace Silver & Art Blakey. Een dynamisch ensemble onder leiding van Andrea Niccolai van het Koninklijk Conservatorium Den Haag met een ode aan hun grootste jazzhelden. Singer Songwriter Ed Struijlaart speelt in zijn eigen stad en brengt naast zijn bekende meeslepende nummers ook nieuw

materiaal. Begin 2016 verscheen zijn 10e single 'Tricks up my Sleeve', uitgeroepen tot NPO Radio 2 Top Song. De Hooikade zal dit jaar gesierd worden met varende plathodems met Jazz bandjes. De allure en sfeervolle uitstraling van deze gracht, achter de Denneweg in buurtschap 2005, passen perfect bij de sfeer van Jazz in de Gracht. Ook hier wordt u verrast met culinaire lekkernijen door diverse, unieke foodtrucks en zorgen de gezamenlijke ondernemers uit het buurtschap voor de lekkerste drankjes vanuit twee chique bareilanden. Vanwege de drukte raadt de organisatie aan om met het openbaar vervoer of de fiets te komen. *Gratis* www.jazzindegracht.nl

tip 2 27 augustus > Rotterdam Zomerkade

ROTTERDAM

Eind augustus, de kade aan de Coolhaven wordt wakker uit zijn zomerslaap. Een perfect moment om onze deuren open te zetten. Tijd voor Zomerkade!

Zomerkade is een inspirerend festival van OT rotterdam op 27 & 28 augustus, Evermore Thee-Koffie-Chocola en KookstudioMix met een persoonlijk karakter op een menselijke

maat. Een plek om samen te kijken, luisteren, kijken, lachen, genieten, denken, praten, proosten, eten. Een prachtig begin van iets moois. In en rond de studio van OT rotterdam aan de Coolhaven zijn succesvolle voorstellingen te zien van o.a. Laura van Dolron (Liefhebben) en Lowie van Oers (Turing). Speciaal voor Zomerkade maken doorgewinterde makers en jong talent korte theater- en dansvoorstellingen, waarvan een aantal op bijzondere plekken. Het Rotterdam Saxofoonkwartet vaart met het publiek in een reddingsloep door Delfshaven. Iedereen vanaf vijf jaar is op zondagochtend welkom bij een magische en fantasierijke poppentheatervoorstelling. Bekende Rotterdamse kunstenaars werken mee, zoals Herman Helle, Arthur Sauer, Piet Rogie en Luci Craemer. Er is klassieke zang met liederen van Brecht, Weil en Ives en akoestische bands laten je swingen op jazz, cross-over en wereldmuziek.

Zowel binnen als op het terras aan het water serveren Evermore & KookstudioMix duurzame koffie & thee, overheerlijke lunches en avondmaaltijden. *Vanaf € 6,-* www.ot-rotterdam.nl

maakt. Een plek om samen te kijken, luisteren, kijken, lachen, genieten, denken, praten, proosten, eten. Een prachtig begin van iets moois.

In en rond de studio van OT rotterdam aan de Coolhaven zijn succesvolle voorstellingen te zien van o.a. Laura van Dolron (Liefhebben) en Lowie van

KRASHELD & POEPHOOFD

DOOR
WWW.LAMELOS.NL

